

Brand Upon the Brain!
(2006) de Guy Maddin

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present

Em dic Barry, John Barry. Rèquiem per un músic

Stanley Donen o l'alegria de viure

El film del mes

El documental del mes

Aula de cinema

► Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present

La Filmoteca de Catalunya presenta, en col·laboració amb el Festival Internacional de Cinema d'Autor de Barcelona, una retrospectiva dedicada al guionista i director canadenc Guy Maddin (1956). El cineasta, conegut sobretot per la seva original recreació de l'estètica del cinema mut i del primer cinema sonor, ha rodat més de 30 films, dels quals només 9 són llargmetratges. La retrospectiva ens permetrà copsar algunes de les constants de la seva carrera: la barreja de gèneres –amb una certa obsessió pel melodrama–, l'aparició d'alguns motius recurrents –com el subconscient, la pulsio sexual, la gelosia masculina, la ceguesa i la mutilació– i, sobretot, l'experimentació formal.

Endinsar-nos en la biografia de Maddin ens permetrà comprendre millor alguna de les claus del seu cinema: fill d'un entrenador d'hoquei sobre gel i de l'encarregada d'un saló de bellesa, els seus films sovint han recreat aquests dos entorns, i la representació d'un món femení i masculí com a universos oposats potser té l'origen en aquest context familiar. Com aventura Roberto Amaba en la seva publicació *Guy Maddin: Viajero en el tiempo*, consultable a www.kinodelirio.com. «La ment de Maddin va amassar des de petit una barreja atípica, un ambient familiar a cavall entre la frivolitat del saló matern i la rudesia de l'hoquei, entre la suavitat del raspall i la duresa de l'estic, entre la suor i el perfum, entre el *puck* i la pastilla de sabó, entre les dutxes i vestuaris baronívols i els assecadors de cabells femenins». D'altra banda, el suïcidi del seu germà també ha deixat petja en l'autor, fins al punt que és un tema recurrent en les seves creacions.

El context familiar de Maddin es completa amb el seu entorn geogràfic més immediat. La seva ciutat natal, Winnipeg, a la gèlida regió canadenc de Manitoba, és l'escenari imaginari –distorsionat, borrós, mitològic– de la majoria de pel·lícules que ha rodat. És, simplement, el seu univers, el seu territori fèrtil, i tot gira a l'entorn d'això. Com el propi Maddin reconeix en una entrevista, «Winnipeg és el veritable centre d'aquest univers narcisista». Paradoxalment, però, en el cinema de Maddin temps i espai semblen no existir: els seus films tenen un estrany vel oníric, accentuat per l'ús d'unes tècniques que encara acosten més el cineasta al cinema dels orí-

gens (que és, de fet, l'objecte primordial del seu interès fílmic): el blanc i negre i els experiments amb el color, el gra incomparable de la imatge, uns efectes especials propis d'aquella època, com la vaselina escampada sobre la lent, el tancament de l'iris, l'ús de filtres, un so dubitatiu, no del tot sincronitzat, i també les ratlles, les taques i altres marques que la patina del temps imposa sobre la pel·lícula. Això no implica que Maddin renunciï a l'ús de les tècniques digitals més modernes, sinó que les supedita a l'obtenció d'un resultat barroc, fragmentat, un resultat que posa de manifest els mecanismes de l'artifici cinematogràfic però que alhora encomana al públic la il·lusió i la màgia del cinema primigeni.

Aquesta preferència visual, aquesta estètica tan allunyada dels paràmetres actuals es correspon amb unes històries rocambolesques –sovint guionades pel seu col·laborador i amic Georges Toles–, fruit d'un imaginari on l'inconscient pren una força majúscula. Film rere film, Maddin sempre manté la coherència entre l'estètica i la temàtica de les seves obres. Fins a cert punt, es podria dir que les idees, el personatges, els temes i els referents que recorren la filmografia del director canadenc també pertanyen a un altre temps. De fet, Maddin s'apropia de les imatges icòniques i dels arguments del cinema clàssic per construir un discurs absolutament original, un cànon únic que s'inspira alhora en l'expressionisme alemany, en el *kino pravda* rus, en el melodrama americà i en el surrealisme de pel·lícules com *L'AGE D'OR*, que el propi autor reconeix que va ser el film que el va impulsar a fer cinema, el film que el va convèncer que es podia filmar sense cap coneixement previ sobre com fer pel·lícules.

Alhora, la narrativa caòtica de Maddin reflecteix el seu bagatge intel·lectual. Així, els seus films beuen de les fonts de músics, pintors i literats com Wagner i Mahler –per citar només dos compositors–, Picabia o Moreau –en l'àmbit pictòric– o Sebald, Faulkner i Robert Musil, entre d'altres escriptors i poetes. Maddin enriqueix el seu cinema amb traces de l'obra de tots aquests artistes, vampiritzant aportacions molt diverses que li permeten aprofundir en la seva aposta radical per un cinema artesà en ple segle XXI.

La retrospectiva que ara us oferim s'inicia amb la primera pel·lícula de Maddin, *TALES FROM THE GIMLI HOSPITAL* (1988), i arriba fins a la celebrada *MY WINNIPEG* (2007), en un recorregut que mostra com els seus llargmetratges han anat creixent en consistència i velocitat visual –actualment, Maddin està finalitzant un altre

Tales from the Gimli Hospital (1988)

llarg, *KEYHOLE*, una particular adaptació de *L'Odíssea* homèrica en la qual Ulisses és un gàngster que retorna a casa després d'una llarga absència. El cicle es completa amb diversos curtsmetratges que mostren que el director també domina les distàncies més curtes. Entre els curts, caldria destacar *SOMBRA DOLOROSA* (2004), *THE LITTLE WHITE CLOUD THAT CRIED* (2010) i *NIGHT MAJOR* (2010), on Maddin també reflecteix les seves obsessions: un univers replet de fantasmes, mutilacions, bellíssimes dones, sexe en blanc i negre i molt sentit de l'humor. ►

Entre el passat i el futur

Hi ha una definició molt bonica, en tant que insuperable, que no pot ser més apropiada per comprendre l'obra de Guy Maddin. En una ressenya d'Anthony Lane sobre *THE SADDEST MUSIC IN THE WORLD* (2003) publicada al *The New Yorker*, el crític parlava del cinema de Maddin com un cinema de la *derrière-garde*, un neologisme que amaga una gran paradoxa i al mateix temps evidencia aquesta suma de voluntat avantgardista i recerca en el passat de tota mena de material creatiu del canadenc, ja sigui o no cinematogràfic. Ens trobem davant d'una avantguarda que mira cap enrere, entre el passat i el futur i que no necessàriament es troba en el present. Maddin és un viatger en el temps. A les seves mans, la filmoteca universal ressuscita i pren un cos nou, s'apropia de la contemporaneïtat, com si les imatges de Murnau, Wiene, Jean Vigo, Bubby Berkeley, Feuillade, Georges Franju o Lotte Reiniger recuperessin l'alè cada vegada que el canadenc empenya la seva Bolex de 16 mm. L'operació, però, no té tant de pastitx postmodern com de nova vida fílmica d'aquests fotogrames que formen part de les signatures d'història del cinema.

Isabella Rossellini a *The Saddest Music in The World* (2003)

La mirada de Maddin fugiu del catàleg enciclopèdic; més aviat es mostra de manera molt diferent: del que es tracta és d'invocar un passat que molts donen per mort

per projectar-lo cap al futur. Si com apuntava Raymond Bellour, «la mort del cinema no seria res més que això, un recordar immens», al llarg de la filmografia del cana-

denc ens trobem davant de la visualització esplendorosa d'aquesta idea.

La resistència enfront de l'oblit emergeix en forma de poètica en el seu cinema. «Per a Guy Maddin tota narració contemporània que sigui honesta és un relat sobre l'amnèsia», subratlla George Toles, el seu company de batalles filmiques. No tant sobre sinó contra l'amnèsia. No ens ha d'estranyar que entre les capes d'imatges que s'amunteguen violentament a cadascun dels seus plànols desfilin des de records personals a fantasies ucroniques i reformulacions de diversos gèneres cinematogràfics: qualsevol element o vivència és susceptible de ser metamorfosejat, com si en això Maddin constatés la naturalesa mutant de les coses i del mateix cinema. La transformació d'aquests materials posa en escena certa idea de moviment, així com l'ús d'una narrativa torrencial. El muntatge sobresaltat, punt àlgid dels postulats de Kulexov, apareix com una altra de les marques de la casa. I és que el cinema de Maddin s'ha de veure com un tractat de bricolatge cinematogràfic.

Tota la seva obra és, en última instància, el retrat de diverses tensions, de certa idea de la convulsió. I en aquest sentit és molt físic. A les seves imatges hi ha espectres, vampirs, monstres, però sobretot hi ha una infinitat de cossos. Ferits, mutilats, enamorats o en fricció, sobre tots ells desperta el cos del seu cinema: en cel·luloide, en 16mm, súper-8, blanc i negre, de vegades en color, en ocasions en vídeo i píxels, en un cos on escriure el relat de les seves obsessions. Són abundants i recurrents, per la qual cosa enumerar-les aquí seria espantllar la sorpresa. I una llàstima, ja que avui dia hi ha poc cinema que sorprengui tant com el de Guy Maddin. Sorpresa i emoció. Jo no demano més.

Paula Arantazu Ruiz, periodista i crítica de cinema ▶

▶ Em dic Barry, John Barry – Rèquiem per un músic

Finalitzem l'homenatge a John Barry oferint-vos quatre pel·lícules que mostren la seva versatilitat com a compositor. A *Midnight Cowboy*, *Body Heat*, *Mary, Queen of Scots* i *Petulia* es pot reconèixer la mà mestra d'un compositor que sempre va posar el seu art al servei dels directors i les seves imatges. Abans de les projeccions del 26 i del 28 d'abril es projectaran extractes d'una entrevista a John Barry realitzada per Joan Padrol i que inclou escenes de diferents pel·lícules del director. L'entrevista sencera és pot consultar a: Padrol, J. *Homenaje a John Barry*. Dirigido por... Núm. 409 (març 2011), p. 90-94. ▶

▶ Stanley Donen o l'alegria de viure

El cicle que la Filmoteca dedica a Stanley Donen conclou amb la projecció de set pel·lícules rodades al llarg de 30 anys, entre 1957 i 1978.

Entre el 25 i el 30 d'abril podreu veure *Kiss Them For Me* (1957), amb Cary Grant, Jane Mansfield i Suzy Parker; *Funny Face* (1957), on Fred Astaire busca –i troba en Audrey Hepburn– una model que se surti de l'habitual per a la seva revista de moda; i *The Grass Is Greener* (1961), on Donen repeteix amb Cary Grant com un aristòcrata anglès que es veu obligat a obrir la seva mansió al públic.

Entre el 2 i el 8 de maig es projectaran *Arabesque* (1966), una trama d'espionatge amb Gregory Peck i Sophia Lo-

ren; *Two for the Road* (1967), amb uns diàlegs brillants i Audrey Hepburn i Albert Finney en estat de gràcia; *Staircase* (1969), sobre una parella d'homosexuals que regenten una perruqueria a l'East End londinenc, i finalment *Movie Movie* (1978), un musical en què Donen homenatja, d'una banda, les pel·lícules clàssiques de boxa i, de l'altra, les històries de bastidors dels musicals de Broadway.

Dimarts 10 de maig, a les 19.30 hores, el cicle es completarà amb un col·loqui co-organitzat amb l'Associació Catalana de Crítics i Escriptors Cinematogràfics. Ponents pendents de confirmació. Entrada lliure. ▶

▶ El documental del mes

El seu nom és Sabine (2007), debut rere les càmeres de l'actriu francesa Sandrine Bonnaire, reconstrueix la vida de la seva germana, afectada d'autisme. El documental ofereix un retrat tendre i auster d'aquest malaltia, que converteix la protagonista en una persona irreconeixible, alhora que critica durament els psiquiàtrics, convertits en centres de reclusió per a aquests malalts. ▶

▶ El film del mes

La invasión de los ladrones de cuerpos (1956), de Don Siegel, és un clàssic de la ciència ficció cinematogràfica. Amb un ambient asfixiant, el film s'ha interpretat sovint com una denúncia de la paranoia anticomunista i de la cacera de bruixes imposada pel senador John McCarthy en aquells anys, i ha donat lloc a nombrosos *remakes*. ▶

Midnight Cowboy (1969), de John Schlesinger

Avis:

A partir de dimarts 26 d'abril, la primera sessió del dia torna a la seva hora d'inici habitual, les 17.00 hores.

parallel 40

El seu nom és Sabine (2007)

La invasión de los ladrones de cuerpos (1956)

Proper programa: Mario Camus. Annie Girardot. Sidney Lumet. BCN Sports Film Festival. El film del mes. Aula de cinema.

Propers cicles: Mario Camus. BCN Sports Film Festival. Mostra Internacional de Films de Dones.

DILLUNS 25

17:30

Em dic Barry, John Barry. Rèquiem per un músic: **Midnight Cowboy / Cowboy de mitjanit** John Schlesinger, 1969. Int.: Jon Voight, Dustin Hoffman, Sylvia Miles, John McGiver, Brenda Vaccaro, Barnard Hughes. EUA. VOSC. 113'

«La música de *Midnight Cowboy* reflecteix de què tracta el film: solitud i aïllament. El film va representar el retrobament de John Barry amb John Schlesinger, després de l'entrada definitiva de Barry als EUA. Tot i que *Midnight Cowboy* serà sempre recordada per *Everybody's talking*, escrita per Fred Neil i que va registrar Harry Nilsson dos anys abans, el treball de Barry conté temes memorables. D'una banda, el de l'harmonica que acompanyarà Rizzo (Dustin Hoffman) camí de Florida i, de l'altra, el tema en què fa servir orgue, flauta, trompeta, guitarra, baix i fins a cinc saxofons, titulat *Florida Fantasy*». (Alex Navarro).

Repetició el dia 27.

19:30

Stanley Donen o l'alegria de viure: **Kiss Them for Me / Fes-los un petó** Stanley Donen, 1957. Int.: Cary Grant, Jayne Mansfield, Leif Erickson, Suzy Parker, Ray Walston, Larry Blyden, Nathaniel Frey, Werner Klemperer. EUA. VOSC. 103'

En temps de la Segona Guerra Mundial tres oficials de la marina arriben a San Francisco per gaudir d'un merescut permís. El film parteix de la mateixa premissa que *On the Town*, però Donen canvia la visió eufòrica i vitalista de la seva *opera prima* i dona pas a una mirada més anàstica i pessimista del rerefons històric. Així, sota l'embolcall d'una comèdia alegre, *Kiss Them for Me* amaga un dur al·legat contra la guerra. El film va suposar la primera col·laboració de Donen amb Cary Grant, que es perllongaria amb *Indiscreet*, *The Grass is Greener* i *Charade*.

Repetició el dia 28.

22:00

Em dic Barry, John Barry. Rèquiem per un músic: **Body Heat / Foc al cos** Lawrence Kasdan, 1981. Int.: Kathleen Turner, William Hurt, Richard Crenna, Ted Danson, J. A. Preston, Mickey Rourke, Kim Zimmer, Jane Hallaren, Michael Ryan, Lanna Saunders. EUA. VOSC. 113'

«Tot i que Lawrence Kasdan va oferir el film a Miklos Rozsa, compositor de *Double Indemnity*, en què es basa *Body Heat*, ell el va rebutjar. El film suposa un retorn més contemporani a un dels territoris naturals de l'autor: el jazz. El subtítol d'aquest film *noir* va portar Barry a utilitzar de nou el saxo per definir la càrrega sexual i la malícia del personatge de Kathleen Turner. Només cal escoltar un tema com *I'm Weak*, on la música es converteix en protagonista absoluta de la primera trobada sexual entre Racine i Matty Walker una nit calorosa d'estiu» (Alex Navarro).

Repetició el dia 28.

DIMARTS 26

17:00

Em dic Barry, John Barry. Rèquiem per un músic: **Mary, Queen of Scots / Maria, reina d'Escòcia** Charles Jarrott, 1971. Int.: Vanessa Redgrave, Glenda Jackson, Patrick McGoohan, Timothy Dalton, Nigel Davenport, Trevor Howard, Daniel Massey, Ian Holm, Andrew Keir. Gran Bretanya. VOSC. 128'

«*Mary Queen of the Scots* narra la confrontació entre Isabel I i Maria Estuardo, així com l'empresonament i execució d'Estuardo, interpretada per Vanessa Redgrave, nominada a l'Oscar aquell any. Aquest film suposa per a Barry la seva segona incursió en el terreny històric després de la premiada *The Lion in Winter* (1968), i la primera de les dues ocasions (d'un total de set) en què va estar nominat a l'Oscar i no el va aconseguir. L'autor es decanta per tres melodies diferents: *This Way Mary, But Not Through My Realm* i, especialment, la magnífica cançó, cantada per Vanessa Redgrave, *Vivre et Mourir*» (Alex Navarro).

Repetició el dia 28.

19:30

Em dic Barry, John Barry. Rèquiem per un músic: **Entrevista amb John Barry**. 1998. VE. 15'. Projecció en DVD

Petulia / Petulia

Richard Lester, 1968. Int.: Julie Christie, George C. Scott, Richard Chamberlain, Arthur Hill, Shirley Knight, Pippa Scott, Kathleen Widdoes, Roger Bowen, Richard Dysart. EUA. VOSC. 105'

«*Petulia* va ser la segona col·laboració de Barry amb Richard Lester—encara tornarien a treballar plegats a Robin i Marian (1976)—i va tenir una fluïda entrada a taquilla al Regne Unit, que va rebre de manera molt freda la història de Julie Christie i George C. Scott al San Francisco més *chic* de l'època. En un *score* breu, Barry torna a treballar el tema principal amb la tècnica de l'*ostinato*, que tan bons resultats li havia donat a *Ipcress* (1965) o a *Follow Me* (1971), tot afegint els seus habituals temes diegètics per descriure la vida social dels protagonistes» (Alex Navarro).

22:00

Stanley Donen o l'alegria de viure: **The Grass Is Greener / L'herba és més verda** Stanley Donen, 1960. Int.: Cary Grant, Deborah Kerr, Robert Mitchum, Jean Simmons, Moray Watson, Joan Benham, Elisabeth Orion. EUA. VOSC. 104'

Adaptació de la reeixida obra teatral de Hugh Williams i Margaret Viner que narra les complicacions romàntiques que sorgeixen quan un multimilionari americà visita la mansió d'un comte anglès i s'enamora de la seva esposa. «Una comèdia de saló amb uns diàlegs brillants. Té classe a tones, enquadraments màgics, una fluïdesa misteriosa. És cinema. Hi ha alegria de filmar. És una de les últimes bones comèdies. Quan el sol fet d'asseure's o prendre's un te era cultura, ètica, civilització—o com dimonis es digui—en estat pur» (José Luis García). Estrenada amb el títol *Página en blanco*.

Repetició el dia 27.

DIMECRES 27

17:00

Aula de cinema: **Full Metal Jacket / La jaqueta metàl·lica** Stanley Kubrick, 1987. Int.: Matthew Modine, Adam Baldwin, Vincent D'Onofrio, Lee Ermye, Dorian Harewood, Arliss Howard, Kevin Major Howard, Ed O'Ross, Gary Landon Mills. Gran Bretanya-EUA. VOSC. 114'

Una aportació de Kubrick al tema de la guerra del Vietnam, en la mateixa línia antibèl·licista ja marcada a *Paths of Glory*. Des de la preparació dels futurs soldats—quasi un film dins el film—fins al seu «bateig de foc» en el camp de batalla, el film intenta només «mostrar» uns fets que es condemnen tots sols.

Presentació a càrrec de Xavier Sáez (Univ. Ramon Llull).

19:30

Stanley Donen o l'alegria de viure: **The Grass Is Greener / L'herba és més verda** Stanley Donen, 1960. Int.: Cary Grant, Deborah Kerr, Robert Mitchum, Jean Simmons, Moray Watson, Joan Benham, Elisabeth Orion. EUA. VOSC. 104'

Vegeu el comentari del dia 26.

22:00

Em dic Barry, John Barry. Rèquiem per un músic: **Midnight Cowboy / Cowboy de mitjanit** John Schlesinger, 1969. Int.: Jon Voight, Dustin Hoffman, Sylvia Miles, John McGiver, Brenda Vaccaro, Barnard Hughes. EUA. VOSC. 113'

Vegeu el comentari del dia 25.

DIJOUS 28

17:00

Em dic Barry, John Barry. Rèquiem per un músic: **Entrevista amb John Barry**. 1998. VE. 15'. Projecció en DVD

Body Heat / Foc al cos

Lawrence Kasdan, 1981. Int.: Kathleen Turner, William Hurt, Richard Crenna, Ted Danson, J. A. Preston, Mickey Rourke, Kim Zimmer, Jane Hallaren, Michael Ryan, Lanna Saunders. EUA. VOSC. 113'

Vegeu el comentari del dia 25.

19:30

Em dic Barry, John Barry. Rèquiem per un músic: **Mary, Queen of Scots / Maria, reina d'Escòcia** Charles Jarrott, 1971. Int.: Vanessa Redgrave, Glenda Jackson, Patrick McGoohan, Timothy Dalton, Nigel Davenport, Trevor Howard, Daniel Massey, Ian Holm, Andrew Keir. Gran Bretanya. VOSC. 128'

Vegeu el comentari del dia 26.

22:00

Stanley Donen o l'alegria de viure: **Kiss Them for Me / Fes-los un petó**

Stanley Donen, 1957. Int.: Cary Grant, Jayne Mansfield, Leif Erickson, Suzy Parker, Ray Walston, Larry Blyden, Nathaniel Frey, Werner Klemperer. EUA. VOSC. 103'

Vegeu el comentari del dia 25.

DIVENDRES 29

17:00

Stanley Donen o l'alegria de viure: **Funny Face / Una cara con àngel** Stanley Donen, 1957. Int.: Audrey Hepburn, Fred Astaire, Kay Thompson, Michel Auclair, Robert Fleming, Virginia Gibson. EUA. VOSE. 103'

Esplèndida adaptació d'un musical de George Gershwin que Astaire i la seva germana Adele havien representat a Broadway el 1927. Ell interpreta un fotògraf d'una revista de moda que troba el rostre somniat en la figura de la dependenta d'una llibreria. Gràcies a l'interès d'ella pel corrent existencialista, se la pot endur a París i allà... «Un dels musicals més sofisticats i el més elegant, delicat i volàtil. Amb una bona dosi de mala lleit: paròdia o millor ridiculització intel·lectual dels anys 50, contrastant-lo amb l'art refinat de Richard Avedon, les modes nixents en l'estètica europea i les exquisides cobertes de les revistes d'alta volada». (Jordi Batlle Caminal).

Repetició el dia 7.

19:30

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **Guy Maddin: Waiting for Twilight / Guy Maddin: Esperando a que amanezca** Noam Gonick, 1997. Canadà. VOSE. 60'. Projecció en BETACAM SP

El rodatge de *Twilight of the Ice Nymphs* gairebé va suposar l'eclipsi de la carrera de Maddin, que sempre confessa que aquesta experiència va ser un veritable suplici. Les desavinences amb els productors li van causar més que un simple mal de cap. D'algun manera, el documental de Noam Gonick recull el malestar del cineasta canadenc i es revela com un testimoni d'aquesta estranya atmosfera, fins al punt de recollir per boca del mateix Maddin la pitjor de les sentències: «*Aquesta és la meua última pel·lícula*». Narrat per Tom Waits i a mig camí entre el *making-of* i el reportatge, el documental és una magnífica porta d'entrada per conèixer l'univers de Maddin: els seus inicis, passions, entusiasmes i desesperacions.

22:00

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **Careful / ¡Alerta!** Guy Maddin, 1992. Int.: Kyle McCulloch, Gosia Dobrowolska, Sarah Neville, Brent Neale, Paul Cox, Victor Cowie, Michael O'Sullivan, Vince Rimmer, Katya Gardner. Canadà. VOSE. 100'. Projecció en Digibeta.

Careful és una pel·lícula construïda al voltant del so. A Tolzbad, el poble bavarès on té lloc el relat, als nens se'ls ensenya a no alçar la veu més enllà del murmur, ja que una sola paraula pronunciada en veu alta podria provocar allaus mortals. El títol de l'obra fa referència a aquesta «alerta» transformada en imposició, en paraula de supervivència. Els murmurs es converteixen en secrets que, paradoxalment, esdevenen revelacions a mercè del vent. El secret que forma el nucli de la pel·lícula es focalitza en l'incest. Aquest melodrama edípic és el primer llargmetratge parlat i en color de Maddin.

DISSABTE 30

17:00

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **Dracula: Pages of a Virgin Diary / Dràcula: pàgines del diari d'una verge** Guy Maddin, 2002. Int.: Wei-Qiang Zhang, Tara Birtwhistle, David Moroni, Cindy Marie Small, Johnny A. Wright, Stephane Leonard, Matthew Johnson, Keir Knight. Canadà. VO. 73'. Projecció en BETACAM SP

Només Guy Maddin podia dur a la gran pantalla l'adaptació de Mark Godden sobre el mite de Dràcula per al Royal Winnipeg Ballet. En la seva primera pel·lícula després del suplici que va viure amb *Twilight of the Ice Nymphs*, el canadenc va acceptar la proposta de la productora Vonnie Von Helms, de la televisió pública canadenc, per motius econòmics, sense intuir que el resultat tindria tan bon acolliment de públic i de crítica, així com el premi a la millor pel·lícula al Festival Internacional de Cinema de Sitges. Maddin converteix el famós vampir en un monstre de trets asiàtics, encarnació dels pitjors temors socials davant de la immigració, i catalitzador de la sexualitat femenina.

Repetició el dia 2.

19:30

Stanley Donen o l'alegria de viure:

Two for the Road / Dos en la carretera Stanley Donen, 1967. Int.: Audrey Hepburn, Albert Finney, Eleanor Bron, Claude Dauphin, Jacqueline Bisset, William Daniels, Nadia Gray. Gran Bretanya-EUA. VOSE. 112'

Una de les més acurades anàlisi que el cinema ha fet sobre el matrimoni. Amb una estructura aparentment caòtica, Donen dona forma a una comèdia dramàtica en què assistim al naixement de l'amor d'una parella i la seva evolució, paral·lela a la consolidació professional de l'home i el deteriorament d'aquest amor, amb la infidelitat de rerefons, fins arribar a un final que sembla feliç, però que amaga el conformisme amb què de vegades s'arreglen aquestes situacions. El film inclou una de les bandes sonores més belles de Henry Mancini.

Repetició els dies 3 i 5.

22:00

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **Tales from the Gimli Hospital / Contes de l'hospital de Gimli** Guy Maddin, 1989. Int.: Kyle McCulloch, Michael Gottli, Angela Heck, Margaret Anne McLeod, Heather Neale, David Neale, Don Hewak, Ron Eyoifson, Chris Johnson, Donna Szöke. Canadà. VO. 70'. Projecció en BETACAM SP

El debut de Guy Maddin en el llargmetratge és una història dins una altra història que té els seus orígens en els relats de l'assentament al Canadà dels seus antecessors islandesos. Pensada en un principi amb el títol de *Gimli Saga* i rodada amb la Bolex de 16 mm que posteriorment es convertirà en la càmera marca de la casa, el canadenc bolca en la seva *opera prima* la passió pels films muts i l'estètica de dos dels seus grans tòtems: F. W. Murnau i Robert Wiene. El film comença amb dos nens al peu del llit de la seva mare moribunda que, en un darrer esforç, els explicarà les peripècies de l'Einar, un pescador que ingressa en una clínica a causa de l'epidèmia de pesta que assola la zona.

DIUMENGE 1

17:00

Sessió infantil: **Classics i moderns de l'animació** Diversos autors, 1903-2006. 45'. Formats diversos

La sessió recull una sèrie de clàssics inqüestionables de l'animació des dels seus inicis, amb el pioner Émile Cohl, fins als primers temptejos de John Lasseter amb l'animació per ordinador. Els films que es projecten són: *Fantasmagorie* (Émile Cohl, 1908. França. Muda, còpia sonoritzada); *L'auberge du bon repos* (Georges Méliès, 1903. França. Muda, còpia sonoritzada); *Alice Chops the Sney* (Walt Disney, 1925. EUA. SD); *Jerry's Diary* (Joseph Barbera, William Hanna, 1949. EUA. SD); *Abacadabra* (Frédéric Back, 1981. Canadà. SD); *Munchausen* (Janis Cimermanis, 2006. Letònia. SD); *Luxo Junior* (John Lasseter, 1986. EUA. SD); *Animatou* (Diversos autors, 2007. SD).

19:30

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **My Winnipeg / El meu Winnipeg** Guy Maddin, 2007. Int.: Darcy Fehr, Ann Savage, Louis Negin, Brendan Cade, Wesley cade, Lou Profeta, Fred Dunsmore, Kate Yacula, Jace-lyn Lobay, Eric Nipp. Canadà. VO. 95'

Documental sobre un record, ficció al voltant d'una ciutat, *My Winnipeg* fluctua entre aquests dos formats i s'erigeix en un llargmetratge lliure i emocional que ret homenatge a la ciutat del cineasta, la freda capital de l'estat de Manitoba. La pel·lícula va néixer com un encàrrec del Documentary Channel i va acabar com el capítol final de la seva trilogia de l'autoficció, definit pel propi cineasta com una *docu-fantasia*. El resultat és un viatge al cor de la hiperbòria ciutat, escenari físic i alhora mental, que ens convida a pujar a un tren fantasmagòric des d'on es projecta el passat del director i es construeix el mite fundacional de Winnipeg a través de múltiples estratègies: dramatitzacions, preses d'arxiu, enregistraments en súper-8, Bolex de 16 mm o càmera de mòbil...

22:00

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **Brand Upon the Brain! / Gravats amb ferro roent** Guy Maddin, 2006. Int.: Gretchen Krich, Sullivan Brown, Maya Lawson, Katherine E. Scharhon, Todd Moore, Andrew Loviska, Kellan Larson, Erik Steffen Maahs, Cathleen O'Malley, Clayton Corzatte. EUA-Canadà. VO. 95'

Brand Upon the Brain! és l'única pel·lícula de Maddin rodada fora del Canadà. Una veritable aventura per a un director lligat a la seva terra natal. Però de vegades cal prendre certs riscos. El film és un projecte original de The Film Company, que va oferir a Maddin dirigir un curt sempre que es filmés a Seattle, amb actors

locals i durant només sis setmanes. El canadenc va transformar la limitació en virtut i va convertir la proposta en una majestuosa obra muda per ser representada acompanyada d'orquestra i narració en viu, en aquesta ocasió amb la veu d'Isabella Rossellini.

DILLUNS 2

17:00

Stanley Donen o l'alegria de viure: **Staircase / La escalera**
Stanley Donen, 1968. Int.: Richard Burton, Rex Harrison, Cathleen Nesbitt, Beatrix Lehmann, Gordon Heat, Stephen Lewis, Jack Kavanagh. Gran Bretanya-França-EUA. VOSE. 96'

Una vella parella d'homosexuals comparteix la seva vida enmig de profundes diferències. L'un és un perruquer que s'està quedant calb. L'altre un actor fracassat, irònic i una mica sàdic, que tem que l'empresonin per haver-se transvestit. La sorridosa del seu món s'accentua amb la presència de la mare del primer. «Donen evita qualsevol classe d'efectisme, limitant-se a mirar els seus personatges amb afecte i mantenint-se tant allunyat de l'anatema com de l'apologia. Es va moure còmodament en un film que no pretenia ocultar el seu origen teatral i que li permetia oferir una incisiva visió de la vida matrimonial». (Jorge de Comínges).
Repetició el dia 6.

19:30

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **Dracula: Pages of a Virgin Diary / Dràcula: pàgines del diari d'una verge**
Guy Maddin, 2002. Int.: Wei-Qiang Zhang, Tara Birtwhistle, David Moroni, Cindy Marie Small, Johnny A. Wright, Stephane Leonard, Matthew Johnson, Keir Knight. Canadà. VO. 73'. Projectió en **BETACAM ES**.

Vegeu el comentari del dia 30.

22:00

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **The Saddest Music in the World / La música més trista del món**
Guy Maddin, 2003. Int.: Mark McKinney, Isabella Rossellini, Maria de Medeiros, David Fox, Ross McMillan, Louis Negin, Darcy Fehr, Claude Dorge, Talia Pura. Canadà. VO. 100'. Projectió en Betacam.

La primera pel·lícula de Maddin basada en un text allè pren la novel·la homònima de Kazuo Ishiguro i la situa, evidentment, a Winnipeg, durant la Gran Depressió. Per tal d'estimular el consum de cervesa, la Baronessa Lady Helen Port-Huntley organitza un concurs on s'escollirà la cançó més trista del món, sense imaginar que es retrobarà amb els seus antics amants, Fyodor i Chester Kent, pare i fill respectivament, protagonistes de l'accident que la va deixar sense cames. Tots dos, al costat de l'altre fill pròdig de la família, tractaran de guanyar els favors de la Baronessa.

DIMARTS 3

17:00

El film del mes:
Invasion of the Body Snatchers / La invasió de los ladrones de cuerpos
Don Siegel, 1956. Int.: Kevin McCarthy, Dana Wynter, Larry Gates, King Donovan, Carolyn Jones, Jean Willes, Ralph Dumke, Virginia Christine. EUA. VOSE. 80'

Un dels grans clàssics del cinema de ciència-ficció. El film utilitza un tractament propi del cinema negre per explicar una invasió extraterrestre. «Quan es va estrenar *The Invasion of the Body Snatchers* algú va escriure que era una al·legoria anticomunista. Anys després, que era una referència clara a l'anomenada "era McCarthy". La realitat és que, dins el gènere que inaugurava, que combina la ciència-ficció i l'horror, és una pel·lícula antitotalitària. Aquesta obra mestra de la sèrie B, avançada al seu temps, mostra que el veritable alien no ve de l'espai exterior». (Guillermo Cabrera Infante).
Repetició el dia 6.

19:30

Stanley Donen o l'alegria de viure:
Two for the Road / Dos en la carretera
Stanley Donen, 1967. Int.: Audrey Hepburn, Albert Finney, Eleanor Bron, Claude Dauphin, Jacqueline Bisset, William Daniels, Nadia Gray. Gran Bretanya-EUA. VOSE. 112'

Vegeu el comentari del dia 30.

VO. Versió original - **VC.** Versió catalana - **VE.** Versió espanyola - **VOSC.** Versió original amb subtítols en català - **VOSE.** Versió original amb subtítols en espanyol - **SD.** Sense diàleg. Subtitulatge electrònic: SAVINEN. **Preus:** Entrada: 3 €. Entrada reduïda (aturats, jubilats, carnet jove, títols de família nombrosa o monoparental, Xarxa de Biblioteques Públiques + Convenis Institucionals): 2 €. Club Super3: entrada gratuïta pel titular del carnet i reduïda per a l'acompanyant. **Abonaments:** 20 sessions: 40 €. Carnet Lliure circulació: 90 € (vàlid per un any natural). Les durades que s'indiquen són aproximades.

22:00

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **Sessió de curtmetratges de Guy Maddin - Programa núm. 1**
Guy Maddin, 1986 - 2009. Canadà. 89'

Es projectaran els següents films, tots en VOSC, menys *Odilon Redon* i *Nude Caboose*, que no tenen diàlegs: *The Dead Father* (1986, projecció en Beta SP); *Odilon Redon* (1995, Beta SP); *The Heart of the World* (2000, Beta SP); *It's a Wonderful Life* (2001, Beta SP), videoclip de Sparklehouse; *A Trip to the Orphanage* (2004, Beta SP); *Nude Caboose* (2006); *The Little Cloud that Cried* (2009, DVD); *Night Mayor* (2009, Digibeta).

DIMECRES 4

17:00

Aula de cinema:
Mutter Küsters' Fahrt zum Himmel / Viaje a la felicidad de Mamá Küster
Rainer Werner Fassbinder, 1975. Int.: Brigitte Mira, Ingrid Caven, Karlheinz Böhm, Margit Carstensen, Irm Herрман. RFA. VOSE. 120'

Enfolliat, Ernst Küster mata un dia el seu superior a la fàbrica i se suïcida. La vídua no entén els fets, però se li explica que es tracta d'una lluita social. Mamà Küster, que es va quedant sola, abandonada pels seus fills, s'afilia al Partit Comunista, però la seva figura serà utilitzada en les properes eleccions. El film fou retirat de la competició oficial del Festival de Berlín del 1975 per por a possibles represàlies, alhora que Fassbinder rebia amenaces de cara a una possible estrena comercial del seu film.

Presentació a càrrec d'Iván Gómez (Univ. Ramon Llull).

19:30

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **Twilight of the Ice Nymphs / El crepusculo de las ninfas de hielo**
Guy Maddin, 1997. Int.: Pascale Bussières, Shelley Duvall, Frank Gorshin, Alice Krige, R. H. Thomson, Ross McMillan, Frank Kowalski. Canadà. VOSE. 90'. Projectió en **BETACAM ES**.

La primera gran producció de Guy Maddin és una fantasia en tons pastel i amb paisatges inspirats en les vaporoses pintures de Gustave Moreau i en l'estètica del preraphaelisme. El canadenc, que s'estrenava en 35 mil·límetres, situa al regne de Mandràgora, on mai no es pon el sol, aquesta comèdia d'emboïcos amorosos amb notables ressons del *Somni d'una nit d'estiu* shakespearia, ja que, com en l'obra del literat, aquí cap dels seus protagonistes sembla ser correspost. Allò que al principi aparenta ser un lleuger joc de seduccions acaba sent tot el contrari: les frustracions de cadascun dels personatges donaran lloc a subtils fugues d'ironia, despit i una estranya violència.

22:00

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **Sessió de curtmetratges de Guy Maddin - Programa núm. 2**

Workbooks Compilation
Guy Maddin, 2005. Int.: Caelum Vatnsdal, Caoimbe Doyle, Jenna Dalla Riva, Elektra Goncharova. Canadà. SD. 24'. Projectió en **BETACAM ES**.

Workbooks Compilation recull diverses seqüències que havien estat rodades per a altres films. *Audition 1* i *Audition 2* mostren les audicions per als papers de *Cowards Bend the Knee*, encara que més aviat es tracta d'un recorregut pels cossos dels aspirants; *Chimney* i *Rooster* són un parell de seqüències plenes de sexualitat filmades el 1997 per al que hauria d'haver estat l'adaptació de *Cock-a-doodle-doo!*, un conte de Herman Melville; *Fuseboy* és una exploració del cos masculí, i *Zookeeper* parla d'un vigilant encarregat de cuidar un zoo amb unes criatures ben estranyes.

Shorts Compilation

Guy Maddin, 2008. Canadà. SD. 59'. Projectió en **BETACAM ES**.

Es projecten tots els curts realitzats per Maddin l'any 2008: *Footsteps*; *Spanky*; *To the Pier and Back* i *Cinema 16: World Short Films*.

DIJOUS 5

17:00

Stanley Donen o l'alegria de viure:
Two for the Road / Dos en la carretera
Stanley Donen, 1967. Int.: Audrey Hepburn, Albert Finney, Eleanor Bron, Claude Dauphin, Jacqueline Bisset, William Daniels, Nadia Gray. Gran Bretanya-EUA. VOSE. 112'

Vegeu el comentari del dia 30.

19:30

El documental del mes:
Elle s'appelle Sabine / El seu nom és Sabine
Sandrine Bonnaire, 2007. França. VOSC. 85'. Projectió en Hard-disk.

Sabine Bonnaire és una jove autista de 38 anys. La seva germana, la reconeguda actriu francesa Sandrine Bonnaire, debuta com a directora homenajant-la amb un documental commovedor. A través d'arxius personals acumulats durant 25 anys, Sandrine Bonnaire reconstrueix la vida de Sabine, una nena sensible i amb dons artístics convertida en una persona irreconeixible per culpa dels efectes devastadors d'una estada de més 5 anys en un psiquiàtic. Una dura crítica a les institucions psiquiàtiques franceses, però, sobretot, un retrat auster, pròxim i molt tendre d'una malaltia que la nostra societat mai no ha estat capaç d'entendre i atendre correctament.
Repetició el dia 8.

22:00

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **Sessió de curtmetratges de Guy Maddin - Programa núm. 3**
Guy Maddin, 2000 - 2007. Canadà. 15'. Projectió en **BETACAM ES**.

La sessió inclou els següents curts: *Hospital Fragment* (2000, SD); *Odin's Shield Maiden* (2007, VOSC) i *Sombra dolorosa* (2004, VOSC).

Cowards Bend the Knee / El covards s'agenollen

Guy Maddin, 2003. Int.: Darcy Fehr, Melissa Dinisio, Amy Stewart, Tara Birtwhistle, Louis Negin. Canadà. VO. 64'. Projectió en **BETACAM ES**.

També conegut com *The Blue Hands*, el film que inaugura la trilogia de l'autoficció de Maddin va ser inicialment concebut com una instal·lació audiovisual per al Festival Internacional de Cinema de Rotterdam. Inspirat per clàssics com *Las manos de Orlac*, de Wiene, o *The Unknown*, de Browning, Maddin va crear un dispositiu similar a un *peep show* en el qual es podien veure a través de deu forats els deu capítols, de sis minuts de durada, que van acabar formant el llargmetratge. El relat s'impregna d'aquesta estratègia pomogràfica: una al·lucinada història on el sexe, les mutilacions i l'hoquei sobre gel en són protagonistes.

DIVENDRES 6

17:00

El film del mes:
Invasion of the Body Snatchers / La invasió de los ladrones de cuerpos
Don Siegel, 1956. Int.: Kevin McCarthy, Dana Wynter, Larry Gates, King Donovan, Carolyn Jones, Jean Willes, Ralph Dumke, Virginia Christine. EUA. VOSE. 80'

Vegeu el comentari del dia 3.

19:30

Guy Maddin, un deliri entre el passat i el present: **Archangel / Archangel**
Guy Maddin, 1991. Int.: Michael Gottli, David Falkenburg, Michael O'Sullivan, Margaret Anne MacLeod, Ari Cohen, Sarah Neville, Kathy Marykuca. Canadà. VO. 90'

A la ciutat russa d'Archangel acaba d'arribar un soldat britànic que ha perdut la seva promesa i una de les seves cames, juntament amb gran part dels seus records. És un lloc on el temps s'ha aturat: aparentment, els seus habitants no s'adonen que pels carrers s'hi passegen *zombies* devoradors de nens, desconeixen que la Gran Guerra ha finalitzat i continuen entre trinxeres, sense imaginar, d'altra banda, que la revolució russa és a punt d'esclatar. El protagonista s'enamora d'una noia que és la viva imatge del seu antic amor i farà tot el possible per estar amb ella, tot i que és la dona d'un altre soldat, afectat encara més

greument d'amnèsia. La segona pel·lícula de Maddin es presenta com un conte hipnòtic sobre el record i la seva absència. El film va aconseguir el premi al millor film experimental de l'any de la National Society of Film Critics dels Estats Units.

22:00

Stanley Donen o l'alegria de viure:
Staircase / La escalera
Stanley Donen, 1968. Int.: Richard Burton, Rex Harrison, Cathleen Nesbitt, Beatrix Lehmann, Gordon Heat, Stephen Lewis, Jack Kavanagh. Gran Bretanya-França-EUA. VOSE. 96'

Vegeu el comentari del dia 2.

DISSABTE 7

17:00

Stanley Donen o l'alegria de viure:
Movie Movie / Movie movie
Stanley Donen, 1978. Int.: George C. Scott, Trish van Devere, Red Buttons, Eli Wallach, Harry Hamlin, Ann Reinking, Jocelyn Brando. EUA. VOSC. 105'

Una proposta per tornar a veure un «programa doble», com en els vells cinemes. Donen ret homenatge al cinema de què va gaudir durant la seva infància i adolescència amb dues històries fantàstiques: *Dynamite Hands*, un melodrama amb boxejador, i *Baxter Beauties of 1933*, un musical sobre la humil corista que somnia amb fer-se famosa. Són dos dels gèneres favorits de la Warner Bros als quals Donen rendeix tribut, amb coneixement de causa i un xic de sarcasme.

19:30

Stanley Donen o l'alegria de viure:
Funny Face / Una cara con àngel
Stanley Donen, 1957. Int.: Audrey Hepburn, Fred Astaire, Kay Thompson, Michel Auclair, Robert Flémyng, Virginia Gibson. EUA. VOSE. 103'

Vegeu el comentari del dia 29.

22:00

Stanley Donen o l'alegria de viure:
Arabesque / Arabesc
Stanley Donen, 1965. Int.: Gregory Peck, Sophia Loren, Alan Badel, Kiron Moore, Carl Duering, John Merivale, Duncan Lamont, George Coulouris, Ernest Clark. EUA. VOSC. 105'

Després de l'èxit de la genial *Charade* (1963), Donen decidí seguir a *Arabesque* la mateixa fórmula que tants bons èxits li havia donat en aquella comèdia d'espionatge. Tot i que en aquesta ocasió no assoleix la mateixa frescor i vitalitat, l'esquema argumental d'ambdues pel·lícules és molt similar: es tracta d'escollir una parella carismàtica i barrejar-hi una enrevessada trama internacional amb elements de comèdia, uns quants trets paròdics de la sèrie James Bond i una mica bastant de Hitchcock amb l'acompanyament de la música de Henry Mancini.
Repetició el dia 8.

DIUMENGE 8

17:00

Sessió infantil:
Explorant la natura
Diversos autors, 1987 - 2010. 50'. Formats diversos.

Aquest programa d'animació ens proposa un recorregut fantàstic per la natura a través dels següents curts de missatge ecològic: *La llegenda del bosc* (Osamu Tezuka, 1987. Japó. VO. 30'); *Marche dans le forêt* (Diane Obomsawin, 2009. Canadà. SD. 3'); *Noves espècies* (Evalds Laci, 2008. Letònia. SD. 11'); *The Windmill Farmer* (Joaquin Baldwin, 2010. EUA. SD. 5').

19:30

Stanley Donen o l'alegria de viure:
Arabesque / Arabesc
Stanley Donen, 1965. Int.: Gregory Peck, Sophia Loren, Alan Badel, Kiron Moore, Carl Duering, John Merivale, Duncan Lamont, George Coulouris, Ernest Clark. EUA. VOSC. 105'

Vegeu el comentari del dia 7.

22:00

El documental del mes:
Elle s'appelle Sabine / El seu nom és Sabine
Sandrine Bonnaire, 2007. França. VOSC. 85'. Projectió en Hard-disk.

Vegeu el comentari del dia 5.

Sessions Aula de Cinema: Entrada preferent per a alumnes de centres concertats, fins a 10 minuts abans de començar la sessió. **Projeccions:** Cinema Aquitània. Avinguda Sarría, 33. 08029 Barcelona - Telèfon 93 410 75 90 - Metro: Hospital Clínic (L5) - Autobusos: 6, 7, 15, 27, 32, 33, 34, 41, 54, 59, 63, 66, 67, 68, N3. **Oficines i Biblioteca:** Portal de Santa Madrona 6-8. 08001 Barcelona. Tel. 93 316 27 80. **Arxiu:** Gran Via de les Corts Catalanes, 184. 08038 Barcelona. Telèfon: 93 298 82 60. filoteca.cultura@gencat.cat